

VU Komunikacijos fakultete veiklą pradeda Komunikacinių įtakų ir propagandos tyrimų centras

Vilniaus universiteto (VU) Komunikacijos fakultete įsteigtas Komunikacinių įtakų ir propagandos tyrimų centras, kuriam vadovauja propagandos ekspertas, žurnalistas ir komunikacijos tyrėjas doc. Viktor Denisenko.

„Komunikacijos fakultete esame sutelkę išskirtinę grupę mokslininkų, tiriančių propagandą, dezinformaciją ir jos sklaidą šiuolaikinėse medijose, jų daromą poveikį visuomenei. Pastarųjų metų įvykiai nulėmė poreikį kalbėti apie komunikacijos vaidmenį kuriant ir stiprinant visuomenės atsparumą, – centro steigimo aplinkybes komentuoja Komunikacijos fakulteto dekanė prof. Renata Matkevičienė. – Šis centras atsirado iš mūsų noro sutelkti ekspertus – ne tik vykdyti mokslinius tyrimus, bet ir rengti taikomąsias analitines apžvalgas ir teikti rekomendacijas suinteresuotiesiems vertinant (priešiškus) komunikacijos lauko veikėjus ir jų pastangas daryti poveikį Lietuvoje.“

Centro vadovas doc. V. Denisenko pažymi, kad Lietuva turi pagrįstą ambiciją ir reikalingų kompetencijų būti tarp lyderiaujančių šalių, vykdančių įvairių priešišku komunikacinių įtakų, įskaitant dezinformaciją bei propagandą, tyrimus. Tai lemia tiek istorinė šalies patirtis, tiek geografinė padėtis.

„Lietuvoje mes pradėjome kalbėti apie informacinius karus ir kenksmingos propagandos iššūkį anksčiau, nei tai tapo madinga. Platesnis dėmesys šiems reiškiniams Vakarų pasaulyje atsirado tik po 2014 m. Rusijos įžūliai įgyvendintos Ukrainos Krymo pusiasalio aneksijos. Šis įvykis pademonstravo, kad informaciniai aspektai atlieka labai svarbų vaidmenį šiuolaikinėse konfrontacijose, o komunikacija ir informacija pačios tampa ginklais. Tuo tarpu Lietuva ir kitos Baltijos šalys jau ne pirmus metus stebėjo ir patirdavo agresyvius Rusijos veiksmus informacinėje srityje“, – pabrėžia doc. V. Denisenko.

Naujai įkurtame centre bus tyrinėjami ne vien kenksmingi komunikaciniai reiškiniai, bet skiriama dėmesio ir medijų raštingumui. „Informaciniuose karuose kovos vyksta komunikacinėmis priemonėmis. Čia, kaip ir konvencinėje konfrontacijoje, gali būti tiek puolamųjų veiksmų, tiek gynybinių priemonių. Kova su kenksmingu dezinformacijos ir propagandos poveikiu susideda iš medijų raštingumo ir jo skatinimo, strateginės komunikacijos priemonių, kokybiškos žiniasklaidos vaidmens formuojant viešąją erdvę ir kt. Šie reiškiniai taip pat bus mūsų centro tyrimų akiratyje“, – teigia doc. V. Denisenko.

Komunikacinių įtakų ir propagandos tyrimų centrui keliamas uždavinys ne tik vykdyti mokslinius tyrimus, bet ir teikti komunikacijos įtakų bei dezinformacijos ekspertizę ir analizę sprendimų priėmėjams, kitiems suinteresuotiesiems. „Hibridiniai iššūkiai reikalauja ir hibridinio atsako, tad bent jau iš dalies planuojame veikti kaip analitinis centras, kuris pagal tokių centrų veikimo tradiciją galėtų tiek bendradarbiauti su žiniasklaida, tiek teikti tyrimų rezultatus plačiai visuomenei prieinama kalba per analitines publikacijas ir ataskaitas“, – ateities planais dalijasi centro vadovas doc. V. Denisenko.